

Johann Joachim Weidner

**Joannis Joachim Weidneri, Phil & Theol. D. ... hodie Academiae Rectoris,
Programma Qvadragesimale Qvo Omnium Ordinum Cives Academicos, Ad
Ferianda Passionis & Mortis Christi Religiosissima Sacra ex Officio adhortatur ...**

Rostochii: Typis Io. Iacob. Adleri, [1731?]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn100401595X>

Druck Freier Zugang

J. 512.

1731. Fasten.

~~M-1256. III.~~

Q 1731.

JOANNIS JOACHIM
WEIDNERI,

Phil. & Theol. D. & P. P. O. Facultatis
Theol. Senioris, & nunc Decani, Rev. Minist.
Direct., & Past. Mariani,

hodie

ACADEMIÆ RECTORIS.

PROGRAMMA QVADRAGESIMALE

QVO

OMNIUM ORDINUM CIVES ACADEMICOS,
AD FERIANDA

PASSIONIS & MORTIS
CHRISTI

RELIGIOSISSIMA SACRA

ex Officio adhortatur,

& vera PIETATE, Sobria
quin & JEJUNIIS
ferianda commendat.

ROSTOCKII,

Typis IO. IACOB. ADLERI, SEREN. PRINC.
& ACAD. Typographi.

M. 1256 211

DE JEJUNIIS non opus est, ut
 prolixius inquiramus, quid NOMEN
 velit, aut, ex qua *Lingua* ortum suum
 habeat? Quam varie accipiat? at-
 que sic porro; Forte ex MEDICO-
 RUM Scholis exortum est, quomodo
 quidem POLYDORUS VIRGILIUS
Lib. VI. Cap. III. De Rerum invent,
 scribit: JEJUNIO videtur nomen inditum
ab intestino, quod jejunum dicitur, quia teste CORNELIO CELSO I.
 4. Nunquam quod accipit, continet, sed protinus in inferiores partes
 ventris mittit: Hoc argumento, ut more jejunii intestini minus nos
 cibis oneremus, cum abstinemus, quod proprium continentiae est. Satis
 id namque nobis esse poterit, quod JEJUNIUM veri nominis,
 sit abstinentia a cibo & potu, ultra tempus alias consuetum, a
 sciente & volente suscepta, juxta rectae rationis praescriptum,
 ob bonum in vita civili, utiliter facta; Claret etenim, quod
 hac quidem via, ipsa RATIO, magis JUS Naturae, maxime
 Sancta REVELATIO, quae hominem inclinant, incitant, ac
 perficiunt ad omne, quod bonum & honestum est, solerter prose-
 quendum atque eapropter Media congrua ad illud consequen-
 dum

dum idonea, præscribunt & suppeditant, vel ipsam jejuni-
um introduxerint. Interea *jejunium* per & propter se non est *bonum*,
sed quatenus *ad aliud est relatum* & ordinatum, id est, propter
FINEM, *honestum bonum* & laudabile est. Cum enim concu-
piscencia appetitus & voluptas circa cibum & potum, a DEO
sint ordinata, ac ad corporis assiduas ruinas sarcindas, e-
dendum & bibendum sit, quantum ad huncce expedit finem;
tunc, cum nonnisi cibo & potu subtractis, obtineri potest alius
quispiam finis, & modus is ipse itidem honestissime conse-
ctandus est.

Dum ergo *Corpus* nostrum infirmatur quadantenus jeju-
nio, & abs ejusdem confectaneis maceratur, ANIMA autem
Ipsa dato quopiam casu, id non incongruum habet ac propere
concepit, quod malum ex Corpore auferatur quodpiam,
quod commodum ac emolumentum illi concilietur, tunc ille
modus abstinendi, nec ingratus est eidem, hoc minus, quo
non impeditur, aut interturbatur, sed potius excitatur ac
juvatur; Hinc &, cum generatim cibi & potus ac reliquarum
corporis commoditatum, ea adhibenda sit ratio, ut operatio-
nes animæ non impendantur, vel nimia seu inconveniente
repletionem, vel nimis delicata, vel etiam nimia abstinencia;
quid obesset jejunare, ut rebus nostris bene defungeremur?

Accedit in his quidem ipsa DEI Voluntas Quæ expresso
Mandato Levit. XXIII. 32. quotannis decimo die Thistri, qui
cum Septembri & Octobri nostri communicat, ordinavit Israe-
litis, ut affligerent animas suas, ita ut in nona die Mensis in vespere,
a vespere usque ad vespere feriari debuerint Sabbathum ipsorum. Pa-
rum alias refert, meminisse *jejuniorum*, quæ statis temporibus,
utpote (1) die tertio Mensis Septembris (2) die decimo Men-
sis Decembris (3) die decimo septimo Mensis Junii, & (4) die
nono Mensis Julii, Judæi sustinent, Videatur DN. HENR.
OPITIUS. De *Jejuniis Hebræorum*. Nihilominus certum id ta-
men est. JEJUNIA esse Poenitentia signa, præcipue, si DEUM
in angustiis, miseriis & ærumnis aliis conciliare volumus, cur ita-

que idem id usu venire non posset, quando ad Cultum DEI externum rite præstandum, nos disponere cupimus? Utenim *meritum* inde derivaremus, cum *Pontificiis*, id contumeliosum magis, quam honestum foret: præcipue, cum de *apparente* *istorum* *jejunio* Bernhardus jam suo tempore scripserit: *Interim fercula ferculis apponuntur, & pro solis carnibus, a quibus abstinent, grandia piscium corpora duplicantur, cumque prioribus fueris satiatus, si secundos attigeris, videberis tibi, nec dum gustasse priores. Tanta quippe accuratione & arte coquorum, cuncta apparantur, quo tenus quatuor aut quinque ferculis devoratis, prima non impediant novissima, nec satietas minuat appetitum. Quum igitur præparatio talis, qua disponimur ad commodius non modo, sed & feliciter sustinenda ardua opera, nobis debent esse commendatissima; quid non fiet sanctissimum hoc tempore, in quo *Memoriam* *PASSIONIS* ac *MORTIS* *CHRISTI* meditamur non adeo, quam reveremur? Si & *Modus* *Jejuniorum* in *populo* *Israëlitico* displicuit multoties *Omniscio* *NUMINI*, quando non fuit *Divinæ* *Intentioni* conformis; Vide 1. Reg. XXI. 9. Esa. LIX. 3. ff. Jerem. XIV. 12. Zach. VII. 5. ff. Matth. VI. 16. Luc. XII. 12. Est tamen alius, quem *JESUS* Ipse adeo non disapprobavit, ut potius eundem ceu Medium aliquod *confirmationis* adversus *Satanam* commendaverit. Matth. XVII. 21. in quo ipso totus & *Sacer* *CODEX* coneordat. Vide Matth. XVII. 21. Marc. IX. 29. Luc. II. 37. Act. XIV. 23. 1. Cor. IX. 27.*

Eo tendunt etiam *EXEMPLA* affatim exhibita. Jud. XX. 23. 26. 1. Sam. VII. 6. XXXI. 13. 2. Sam. I. 12. Cap. XII. 16. 1. Reg. XXI. 27. 2. Par. XX. 3. Es. II. 21. Esth. IV. 3. & 16. 31. Ps. XXXV. 13. LXIX. 11. CIX. 24. Jerem. XXXVI. 6. Dav. IX. 3. Joel II. 12. Jon. III. 5. Matth. VI. 16. ff. IX. 14. 15. Marc. II. 18. ff. Luc. II. 37. Act. X. 30. XIII. 2. f. 2. Cor. VI. 5. XI. 27. Unde quidem *Apostolus* *PAULUS* 1. Tim. IV. 1. 3. non ipsum jejunium improbavit, quod vel suo exemplo 1. Cor. IX. 27. comprobaverat, sed ad *HÆRETICOS* illorum temporum respexit, qui præsumptive ex *PYTHAGORA* & *PORPHYRIO* defendere moliti

moliti sunt, quod Conjugati Salutem Spiritualem suam perdant
& Comestio carnis omnino vetita sit habenda. Citra dubi-
um abripi potuerunt errore illorum, qui ante Diluvium CRE-
OPHAGIAM non fuisse licitam, opinati sunt; cum tamen lo-
cus Genes. I. 29. s. translationem valde congruam admittat:
Ecce dedi vobis omnem herbam - - vobis erit in cibum; cum omni
bestia terre & omni avi celi &c. Argumenta enim non sunt sper-
nenda, quod puta hic DEUS ipsa animalia hominibus in cibum
destinaverit, quia 1. Genes. IX. 3. in repetitione formulæ ciba-
riæ, hominibus ירוק עשב assignatus, luculento indicio, Ge-
nes. I. 30. *continuari* mentionem cibi hominibus destinati, non
vero *commemorari* animalium alimentum. Quia *zanimantia*
carnivora non vescuntur herbis, sed carnibus & quidem pro
eo instinctu, quem ipsis CREATOR indidit, & qui ipsis Legis
instar est & quocum lex de alimento herbarum consistere nequit:
Quia 3. multa animalia e quadrupedibus & volatilibus non ve-
scuntur ירוק עשב sed fructibus arborum, quæ propter nec lex
cibaria v. 30. olera destinaverit *animantibus*; Alias enim ad u-
num omnia naturali instinctu iisdem vescerentur. Quia 4.
illa etiam animalia, quæ herbis vescuntur, pro alimento habent
non ירוק עשב *olus herba*, sed potius רציר gramen, quod ad רשע
pertinet. vide. Ps. CIV. 14.; Quæ propter & locus Genes.
I. 30. non agat de alimento brutorum, sed de alimento hominum seu
de brutis, homini etiam in alimentum concessis, & locus ipse sic ac-
cipiendus sit, ut ל voci כל ter præfixum, non sit nota Dativi,
sed sit επιτακτικόν inclusionem notans, (uti 2. Paralipp. XXIII.
9. Es. XXXII. I. κ. τ. λ.) & particula את vocibus כל ירוק præ-
missa, sit nota Ablativi, hoc sensu: *Una cum omni bestia, cum
omni olera herba sativa* (condimento carniū vario) *vobis erit in
cibum*. Videatur D. JOACHIMUS LANGIUS, in *Histor. Eccles.*
V. T. p. 21. Periad. I.

Sed chartæ penuria impedit extensiores meditationes,
hinc ad *Questionem* (CAPUT puta hujus Tractationis) deve-
niendum est; Quomodo scilicet JEJUNIUM nostrum *quadrage.*

finale sit feriandum ac secundum placita Divina sustinendum?
 Facile arbitramur neminem tam fore jejunum, qui non co-
 gnoverit, quod Biblica Dicta Matth XV. 9. & 11. Luc. X. 8.
 1. Cor. VIII. 8. X. 25. & 27. Rom. XIV. 3 & 17. Hebr. XIII. 9.
 1. Tim. IV. 1. Coll. II. 16. 20. eliminant *Jejunium Quadragesima-*
le PAPÆORUM. Conf. prolixius DN. JO. REMPENS *Schau-*
Bühne P. II. p. 204 ff. Nihil siquidem prodest, *tota die lon-*
gum duxisse Jejunium; si postea ciborum suavitatem vel nimietatem, anima
obruatur. Illico enim mens repleta torpescit, & irrigata Corporis nostri
terra spinas libidinum germinabit. Sit ergo temperatus cibus, & nun-
quam nimium venter repletus. AUGUSTINUS *Serm. LVI de Tempore,*
Quicquid & urgetur in Conciliabulo Trident. Sess. XXV. Decret. de
Jejun. illud nobis non officit; Nescia enim Græcorum, omnino-
dam a cibo abstinendam designat, & Exempla Biblica superius
exhibita idem declarant; Quin, cum exemplum JESU CHRI-
STI & Jejunii Ipsius quadragesimalis, urgeant, unde tamen
id probare volunt Papæi, quod Pisces interea comederit & qua-
le istud erit Jejunium, wenn ich mich rühme, ich esse kein Fleisch,
und genieße doch allerley Arthen von Fischen und Gebäckens, und
trincke den delicatesten Wein; das sind alle Sachen, die den Leib
geil machen, und die wahre Andacht stören. Videatur Maxi-
me Reverendi DN. M. C. G. ENGELSCHALLEN Siegende
Evangelische Wahrheit, wider die falschen Lehre Sige des Tri-
dentinischen Concilii. p. 419. ff.

Rectius ergo ANTONIUS. P. I. Melissæ. *Serm. XXXIIX.*
de Jejunio & continentia scripsit: Non in abstinentia solum ciborum
Jejunii bonum circumscribas. Verum enim Jejunium est malorum ali-
enatio. Solve omnem iniquitatis modum, remitte molestiam proximo,
remitte ei debita, ne jejunes ad lites & purgia. Carnem non comedis,
sed comedis fratrem. Abstines vino. sed ab injuriis tibi non temperas,
vesperam expectas ad sumendum cibum, sed insumis diem, causis foren-
sibus. Quid juvat jejunare corpore, animam vero malis innumeris re-
pleri. Et ORIGENES. Homil. X. in Lev. T. I. p. 159. egregie do-
cet. Vis tibi adhuc ostendam, qualiter te oportet jejunare jejunium?
Jejuna

Jejuna ab omni peccato, nullum cibum sumas malitiae, nullas, capias epulas voluptatis, nullo vino luxuria incalescas: Jejuna a malis actibus abstine a malis sermonibus, contine a cogitationibus pessimis. Noli contingere panes furtivos perversae Doctrinae, non concupiscas fallaces Philotopiae cibos, qui te a Veritate seducant. Quorum & pertinent: HIERONYMI pia Monita, quando Tom. I. Opp. p. 113. A. commentatus est. Quid prodest tenuari abstinence corpus, si animus intumescat superbia? Quam laudem increbimus de pallore jejunii, si invidia lividi sumus? Quid virtutis habet, vinum non bibere. Et ira atque odio inebriari? Tunc, inquam, praecleara est abstinence, tunc pulchra atque magnifica castigatio corporis, cum est animus jejunus a vitis. Quin absolvere possunt causam omnem verba AMBROSII. in Homilia de Quadrag. Diff. LXXXVI.: Quid prodest jejunare visceribus, Et luxuriari venationibus? Abstineri a cibis, Et errare peccatis? An putatis illum jejunare fratres, qui primo diluculo, non ad Ecclesiam vigilat, non beatorum Martyrum sancta loca perquirat: Sed surgens congregat servulos, disponit retia, canes producit, saltus sylvasque perlustrat; Servos inquam, secum protrahit, fortasse magis ad Ecclesiam festinantes; Et voluptatibus, suis peccata accumulatur vlinna, nesciens rem se futurum, tam de suo delicto, quam de perditione servorum. Parum est in aliis, par itidem proh! ratio.

Attendatis proinde ad haec O MEI! non dimittatis solum curam VICTUS, qualis & honesta coercitio DEO displicere non potest: Sed praecipue ad animum reflectite, eumque JESU CHRISTO pro vobis passio ac mortuo committite, ut Sanguine IPSIUS purificetur; Sic jejunabitis jejunium sanctum! Sed & ne superbiatis, advertite ad clausulam Tractatus, quem ROBERTUS NELSSON. im erbaulichen Unterricht von den Fasten und Fast-Tagen. ex Edit. Celeberimi BENTHEMII hoc tenore reliquit: Wir müssen alle Eitelkeit und Hochachtung unser selbst wegen solcher Fasten-Übung vermeiden, und dahero unser sonderbares Haus-Fasten durch eusserlich stolzes Bezeugen bey andern nicht ausruffen, daß wir nicht mögen scheinen vor den Leuten.

ten mit unsern Fasten. Matth. VI. 18. Wir müssen den Nächsten nicht verachten noch richten, welcher nicht fastet, und vielleicht nicht Ursache hat, wie wir, sich an solche Art der Übung zu binden. Wir müssen die Gesundheit unsers Leibes nicht verderben, womit derselbe zu denen Wirkungen unser Seele, oder Verrichtungen unser Weltlichen Amts-Geschäfte würde unfähig gemacht werden. Wir müssen uns insonderheit hüten, daß wir nicht murrig, saur und verdrießlich gegen andere dabey werden, wozu uns die Strenge, so wir gegen uns selbst gebrauchen, leicht verleiten kan: Denn solches würde sogar nicht unsre Buße an den Tag geben, daß es vielmehr, durch Vermehrung unsrer Schuld, verursachen würde, daß wir von neuen müßten Buße thun.

P. P. sub Sigillo Rectoratus.

Ipsa Dominica Quinquagesima.

Die IV. Febr. Anni M. DCC. XXXI.

Jejuna ab omni peccato, nullum cibum sumas malitia, ne
epulas voluptatis, nullo vino luxuria incalescas: Jejuna a
abstine a malis sermonibus, contine a cogitationibus pessimis
tingere panes furtivos perversa Doctrina, non concupiscas fa-
sophia cibos, qui te a Veritate seducant. Quorum &
HIERONYMI pia Monita, quando Tom. I. Opp. p. 113
mentatus est. Quid prodest tenuari abstinentia corpus, se-
tumescat superbia? Quam laudem merebimur de pallore jeju-
dia lividi sumus? Quid virtutis habet, vinum non bibere, &
odio inebriari? Tunc, inquam, praeclara est abstinentia, tunc
que magnifica castigatio corporis, cum est animus jejunus a vi-
absolvere possunt causam omnem verba AMBROSII
lia de Quadrage. Diff. LXXXVI.: Quid prodest je-
sceribus, & luxuriari venationibus? Abstineri a cibis, & eri-
tis? An putatis illum jejunare fratres, qui primo diluculo, non
siam vigilat, non beatorum Martyrum sancta loca perquiri-
gens congregat servulos, disponit retia, canes producit, salu-
perlestrat; Servos inquam, secum protrahit, fortasse magis ac-
festinantes; & voluptatibus, suis peccata accumulat vltima, n-
um se futurum, tam de suo delicto, quam de perditione servo-
rium est in aliis, par itidem proh! ratio.

Attendatis proinde ad haec O MEI! non dimittite
curam VICTUS, qualis & honesta coërcitio DEO
non potest: Sed praecipue ad animum reflectite,
JESU CHRISTO pro vobis passo ac mortuo commi-
Sanguine IPSIUS purificetur; Sic jejunabitis jejunium
Sed & ne superbiatis, advertite ad clausulam Tractatus
ROBERTUS NELSSON. im erbaulichen Unterricht von
und Fast-Tagen. ex Edit. Celeberimi BENTHEMI hoc te-
liquit: Wir müssen alle Eitelkeit und Hochachtung uns-
wegen solcher Fasten-Übung vermeiden, und daher un-
derbares Haus-Fasten durch eusserlich stolzes Bezeugen
dern nicht ausrufen, daß wir nicht mögen scheinen vor

